

Дело C-211/24**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

18 март 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Fővárosi Törvényszék (Унгария)

Дата на акта за преюдициално запитване:

5 март 2024 г.

Ищец:

LEGO A/S

Ответник:

Pozitív Energiaforrás Kft.

Предмет на главното производство

Иск за установяване на нарушение на права върху промишлен дизайн и
извеждане на правните последици от това нарушение

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Предмет: тълкуване на член 8, параграф 3, член 10 и член 89, параграф 1 от
Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно
промишления дизайн на Общността

Правно основание: член 267 ДФЕС.

Преюдициални въпроси

- 1) В случай като този по главното производство, в който притежателят се
позовава на промишлен дизайн, ползващ се със закрила на основание
член 8, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от

12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (наричан по-нататък „Регламентът“), по отношение на едно или няколко конструкторни блокчета от конструктор на ответника, изпълняващи същата функция по сглобяване като блокчетата от промишления дизайн на ищеца, в съответствие ли е с правото на Съюза съдебна практика, съгласно която при определянето на обхвата на закрила, по смисъла на член 10 от Регламента, на промишления дизайн на ищеца съдилищата:

- използват за отправна точка информирания потребител, който притежава технически познания за функцията на промишления дизайн и на продукта, каквито могат да се очакват от експерт в сектора;
 - считат за информиран потребител този, който сравнява промишления дизайн на ищеца и продукта на ответника чрез подробен, технически и методически анализ и
 - приемат, че този информиран потребител изгражда цялостното си впечатление за промишления дизайн и продукта преди всичко като техническо становище?
- 2) В случай че по дело с посочените характеристики следва да се приеме, че обхватът на закрилата, предоставяна от промишления дизайн на ищеца, се разпростира върху една или няколко части от конструктора на ответника, които обаче представляват малък на брой конструкторни блокчета спрямо общия им брой, съвместимо ли е с правото на Съюза да се признае право на преценка на съда да отхвърли искането за забрана за продължаването на вноса на конструктора в съответната страна, отчитайки частичния характер на нарушението, ниската степен на тежест и на съотношение на нарушението спрямо стоката в нейната цялост, както и интересите, свързани с търговията без ограничения с даден конструктор, срещу преобладаващата част от който не са направени възражения, които причини се считат за „основателни причини“ за целите на член 89, параграф 1 от Регламента?

Цитирани разпоредби от правото на Съюза

Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността, и по-специално членове 8, 10 и 89

Директива 2004/48/ЕО от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост, и по-специално член 3

Кратко представяне на фактите и на главното производство

- 1 Ищецът е притежател на следните два промишлени дизайна на Общността.
- 2 Предмет на промишлен дизайн с регистрационен номер 001950981-0001 е елемент за сглобяване от конструктор, представляващ цилиндър с издатини и две напречни оси (axles), перпендикулярни една на друга и на цилиндъра, които са свързани с цилиндъра посредством цилиндрична основа (продуктът на ищеца представлява промишлен дизайн: „Technic, Axle and pin connector hub with 2 perpendicular axles“).
- 3 Предмет на промишлен дизайн с регистрационен номер 002137190-0002 е елемент за сглобяване от конструктор, представляващ модифициран вариант на известното блокче Lego с по 2 издатини на ред и с по 2 изпъкнали кухини на ред (studs) на една от страните му (продуктът на ищеца представлява промишлен дизайн: „Brick, modified 1 x 2 with studs on 1 side“).
- 4 Ответникът възнамерявал да внесе в Унгария конструктори с марка „Qman“, състоящи се от пластмасови сглобяеми елементи, съдържащи, наред с други елементи, едно или няколко от конструкторните блокчета, показани на следното изображение:*

 <p>001950981-0001</p>	
 <p>002137190-0002</p>	
<p><i>A felperes mintaoltalmainak lajstromábrázolása</i></p>	<p><i>A: alperes árujának bírósági szemle keretében készült fényképfelvételei</i></p>

* [Бел. прев.: В долната част на колонката от изображението, съдържаща регистрационните номера, се посочва: „Регистрирано изображение на промишлените дизайни на ищеца“. В долната част на колонката от изображението, която не съдържа регистрационни номера, се посочва: „Снимки на продукта на ответника, направени за съдебното производство“.]

- 5 Nemzeti Adó- és Vámhivatal (Национална данъчна и митническа администрация, Унгария) разпорежда да се извърши митническа проверка на стоките на ответника и образува административнонаказателно производство срещу него поради подозрения за нарушение на права върху индустриална собственост. Въз основа на посочените по-горе промишлени дизайни на ищеца и в отговор на молбата му от 22 юни 2022 г. Kúria (Върховен съд, Унгария) в крайна сметка постановява задържането на стоките на ответника. Впоследствие ищецът предявява срещу ответника настоящия иск за установяване на нарушение, с който иска запитващата юрисдикция да установи нарушение на правата върху двата промишлени дизайна и да изведе останалите правни последици от нарушението.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

Относно необходимостта от отправяне на преюдициално запитване

- 6 Промислените дизайни на ищеца са „строителни блокчета в строителни комплекти за игра“, клас 21.01 от Локарнската спогодба от 8 октомври 1968 г., учредяваща международна класификация на промислените дизайни. Закрилата на неговите промислени дизайни на Общността е предоставена чрез т.нар. „изключение за модулни системи“ по член 8, параграф 3 от Регламента.
- 7 Запитващата юрисдикция посочва, че по-рано ищецът е притежавал патенти, които понастоящем са изтекли, предоставящи закрила на техническите особености на модулни конструктори, които също съдържат разглежданите в настоящия случай промислени дизайни на ищеца. Такъв патент е системата от конструкторни блокчета, ползваща се с приоритет на Godtfred Kirk Christiansen от 28 юли 1958 г. с регистрационен номер US3005282. Трябва да се отбележи, че целта на изобретението, предмет на този патент — а именно „да се осигурят съединителни елементи за сглобяване на конструкторни блокчета във всякакво желано относително разположение, което дава възможност блокчетата да се комбинират по много различни начини, за да се създадат много видове конструкции за игра с различни форми“ — и целта на промислените дизайни, преследвана с член 8, параграф 3 от Регламента —, а именно да стане възможно „мултиплицирано сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система“ — са идентични по същество. Тази техническа цел се постига чрез подходящ дизайн (функция) на видимия външен вид (форма) на продукта.
- 8 Изхождайки от понятието за промислен дизайн, съдържащо се в решение DOCERAM (C-395/16) (т. 24), видимият външен вид представлява определящият елемент на промисления дизайн (т. 25). Обратно, съгласно член 8, параграф 3 от Регламента притежателят на закрилата не трябва да доказва, че дизайнът има естетическа цел, така че е достатъчно само да докаже, че промисленият дизайн по членове 5 и 6 от Регламента служи за

целта, посочена в член 8, параграф 3 от Регламента. Според запитващата юрисдикция от гореизложеното изглежда следва, че с оглед на последиците ѝ закрилата на промишлените дизайни, която член 8, параграф 3 от Регламента позволява, всъщност е по-близо до патентната закрила на техническите особености, както по-рано е прието в точка 30 от решение DOCERAM. Следователно създаването на такива промишлени дизайни е просто рутинна инженерна и проектантска дейност, която в краен случай може да служи за допълване с все повече допълнителни алтернативни елементи на конструкторната система играчка, която след изтичането на патента става обществено достояние. Това обаче може несъмнено да доведе до положение, при което, като се позовава на получената закрила на нови промишлени дизайни след изтичането на патентната закрила на конструктора, притежателят да може да попречи на конкурентите да предлагат продукт с определени функционални особености или да ограничи евентуалните технически решения.

- 9 Запитващата юрисдикция счита, че настоящото дело е ясен пример за това.
- 10 Тя подчертава, че несъмнено законодателят е въвел ясно правило в член 8, параграф 3 от Регламента и че промишлените дизайни могат да се ползват със закрила по силата на тази разпоредба, но не е ясно с каква правна или политическа цел законодателят я е въвел. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали целта му е била да се предостави на притежателя на промишления дизайн, ползващ се със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, право като това, което обикновено може да осигури патентната закрила — без този притежател да отговаря на необходимите условия за получаването на такава закрила, — като му се даде възможност да попречи на конкурентите да предлагат продукт с определени функционални особености или да ограничи евентуалните технически решения.
- 11 Запитващата юрисдикция счита, че изясняването на този въпрос е важно, защото като правоприлагащ орган е длъжна съгласно член 3, параграф 2 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост да гарантира в съдебното производство, че и в случай на иск, основан на спорните промишлени дизайни, се спазва изискването прилагането на тези разпоредби да не създава препятствия пред законната търговия. В контекста на исковете за нарушение в тази област посочените въпроси и опасения никога не се проявяват при закрилата, като политически или правни причини за нейното изключване (вж. в тази насока точка 79 от решение от 18 юни 2002 г., Philips, C-299/99), а при прилагането на правната уредба.

По първия преюдициален въпрос

- 12 Законодателят не е предвидил дерогиращи правила, които да се прилагат за извънредната закрила, предвидена в член 8, параграф 3 от Регламента, т.е. закрилата по посочената разпоредба се разпростира върху всеки промишлен дизайн, който не създава у информирания потребител различно цялостно възприятие (член 10, параграф 1 от Регламента), и за да се определи обхвата на закрилата, следва да се отчита степента на свобода на автора на промишления дизайн при разработване на дизайна (член 10, параграф 2 от Регламента).
- 13 Що се отнася до последното, запитващата юрисдикция счита, че степента на творческа свобода следва да се разглежда от гледна точка не на възможността за непрекъснато създаване на безкрайни нови алтернативни форми за модулната система, както твърди ищецът по главното производството, а на това какви други алтернативни форми позволяват да се постигне конкретно целта на сглобяване, на която отговаря промишленият дизайн на ищеца в посочената модулна система (възможността основните блокчета Lego с по 2 издатини на ред да се надграждат нагоре и настрани чрез разглобяема снадка). В този контекст степента на творчество със сигурност ще е много малка.
- 14 Целта на първия подвъпрос от първия преюдициален въпрос е да се определи кой е „информиран потребител“, чието цялостно впечатление за промишления дизайн на ищеца следва да се сравни с цялостното впечатление, което създава продуктът на ответника. Запитващата юрисдикция иска да се установи дали по отношение на промишлените дизайни, които се ползват със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, може да се прилага понятието, съдържащо се в решение от 20 октомври 2011 г., PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P), съгласно което „информиран потребител“ е междинна фигура между среден потребител и вещо лице, експерт със задълбочени технически умения, познава съществуващите в съответния сектор различни промишлени дизайни, има определено равнище на познания относно елементите, които обикновено са включени в тези промишлени дизайни, и поради своя интерес към съответните продукти проявява сравнително висока степен на внимание, когато ги използва.
- 15 Тъй като същността на даден промишлен дизайн, който се ползва със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, не е цялостното впечатление, което създава формата на продукта, а техническата цел на този промишлен дизайн, т.е. функционалността, може да изглежда обосновано познанията на идеалния информиран потребител да се допълват с технически и инженерни познания, които да го издигнат до категорията „експерт в сектора“ и да го приравнят на специалист в областта, притежаващ аналитични и методически умения и технически познания.

- 16 Вторият подвъпрос се отнася до степента на внимание на потребителя. В това отношение, ако тълкуването на Съда, съдържащо се в посоченото по-горе решение PepsiCo (C-281/10 P), че информираният потребител не е способен да изследва подробно най-малките разлики, които могат да съществуват между промишлените дизайни и конфликтните продукти, може да се прилага и по отношение на промишлените дизайни, които се ползват със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, и като се има предвид, че разликите между промишлените дизайни, които се ползват със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, и продуктите, които са в противоречие с тази закрила, като цяло са минимални, би могло да се направи извод, че промишлени дизайни с особености като тези на ищеца не могат по същество да заобиколят тази закрила.
- 17 Това може да послужи като основание за сравнението между промишления дизайн, който се ползва със закрила на основание член 8, параграф 3 от Регламента, и съответния продукт, да се извърши чрез прилагане на специализиран проектантски или технически подход и аналитична и подробна процедура, включително в съдебното производство, а не въз основа само на приблизителното цялостно впечатление на информиран потребител в съответната област, който обаче не притежава този вид познания.
- 18 Третият подвъпрос се отнася до тълкуването на понятието „цялостно впечатление“, което запитващата юрисдикция описва въз основа на елементи, изведени от практиката на Съда на Европейския съюз, като съзнателно възприятие на информиран потребител, основано на визуалното възприемане на видимия външен вид на продукта. Този подход е следван от горестоящите съдилища, пред които е образувано производството за допускане на временни мерки.
- 19 Цялостното впечатление, което е създадено от промишлен дизайн, регистриран на основание член 8, параграф 3 от Регламента, обаче е от изцяло второстепенно значение спрямо функционалните особености на промишления дизайн, т.е. приликите и разликите между такива промишлени дизайни не могат да се установят визуално и с описателни понятия за цялостното впечатление, а чрез анализ и технически аргументи. Този подход, който е в разрез с тълкуването на Съда, е следван от първоинстанционния съд, пред който е образувано производството за допускане на временни мерки, и запитващата юрисдикция също е склонна да приеме, че вероятно не е напълно неуместно обхватът на понятието „цялостно впечатление“ да се разшири така, че то да включва не само понятията за визуално възприемане на външния вид на промишления дизайн, но и техническото становище на експерт в сектора относно функционалните особености на промишления дизайн.

По втория преюдициален въпрос

- 20 При утвърдителен отговор на първия преюдициален въпрос, с втория си преюдициален въпрос запитващата юрисдикция иска да се установи какъв е обхватът на свободата на преценка, с която същата разполага, ако уважи свързаните с нарушението искания на притежателя, т.е. по-специално дали може да не разпорежи мерки за санкциониране на нарушението по „особени причини“. Изразът „особени причини да действа по друг начин“, съдържащ се в член 89, параграф 1 от Регламента, следва да се тълкува стеснително с оглед на решение Nokia (C-316/05).
- 21 По отношение на съдържанието на посоченото право на преценка — за законосъобразност и пропорционалност, се установява, че при уважаване на исканията на притежателя на правата, основани на нарушението им, съдът трябва да бъде особено внимателен, с оглед на необходимостта изведените правни последици да съответстват на тежестта на нарушението.
- 22 Освен това, ако бъде прието, че са налице основания искането на притежателя на правата за задържане на цялата стока да бъде уважено просто защото един или малко на брой елементи от конструктора — които обаче са малко на брой спрямо общия брой части — накърняват правата върху един или няколко промишлени дизайна на Общността, притежателят на тези права ще разполага по същество със същото право, което от години е можел да упражни, позовавайки се на вече изтеклия патент, защитаващ играчките конструктори от техническа гледна точка. Като се има предвид обаче, че същността на претендираното право върху промишления дизайн е именно неговата функционалност, притежателят на правото трябва да вземе предвид при подаване на заявката за регистрация и възможността тази функционалност да се използва от трети лица.
- 23 Тъй като закрилата на промишлени дизайни, която може да представлява препятствие пред търговията, е изрично разрешена от член 8, параграф 3 от Регламента, противопоставящите се на това интереси могат да бъдат преценени само в производство за установяване на нарушение, чиято рамка е установена с член 3, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/48.
- 24 Ето защо, ако в главното производство бъде прието за вероятно, че ответникът нарушава права върху промишлени дизайни на Общността, възниква въпросът дали с оглед на особените обстоятелства в конкретния случай запитващата юрисдикция може въз основа на установените в член 3, параграфи 1 и 2 от Директива 2004/48 критерии и в опит, наред с другото, да не поставя ненужни пречки пред законната търговия, да уважи частично или дори да отхвърли изцяло исканията на притежателя на промишления дизайн.
- 25 Несъмнено обаче срещу това право на преценка от другата страна на везните е задължението на запитващата юрисдикция да окаже съдействие на притежателя на промишления дизайн да защити правата си върху

интелектуалната собственост и да не допусне практиката на съдилищата по същество да изпразни от съдържание изключителните права, произтичащи от закрилата на промишления дизайн.

- 26 С оглед на изложените съображения се поставя въпросът дали в съответствие с правото на Съюза правото на съда на преценка стига дотам, че съдът на държава членка да може да отхвърли изцяло искането за забрана за продължаване на вноса на конструктора в съответната страна.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ